

عنوان مقاله:

واکاوی آماری همدیدی بارش رواناب در حوضه ی بهشت آباد

محل انتشار:

مجله هیدروژئومورفولوژی، دوره 3، شماره 6 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

مجید منتظری - استادیار آب و هواشناسی، دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

سیل به عنوان یکی از مهم‌ترین سوانح طبیعی همواره مورد توجه بشر بوده و در سال‌های اخیر با توجه به پدیده‌ی گرمایش جهانی و تغییر شکل بارش‌ها از حالت جامد به مایع، لزوم توجه بیشتر به آن احساس می‌شود. در حوضه‌های کوهستانی که از رژیم برفی برخوردارند، معمولا وقوع بارش با رخداد سیلاب همزمان نیست. با این وجود، در برخی موارد رخداد بارش فرین منجر به وقوع سیلاب‌های مهیب و خانمان برانداز، شده است. هدف از این پژوهش، بررسی ساز و کار سامانه‌هایی است که همزمان با وقوع بارش‌های فرین، دبی‌های سیلابی را به دنبال داشته است. بدین منظور، داده‌های بارش روزانه ۲۳ ایستگاه هواسنجی استان چهارمحال و بختیاری از شامل متغیرهای ارتفاع ژئو پتانسیل، فشار تراز دریا، بادمداری، باد نصف‌النهار، امگا، دما و رطوبت ویژه که از مرکز ملی پیش‌بینی‌های محیطی/ مرکز ملی پژوهش‌های جوی ایالات متحده آمریکا اخذ، و به کار گرفته شد. سپس بر مبنای رویکرد محیطی به گردشی مورد واکاوی همدید قرار گرفت. واکاوی آماری داده‌های روزانه‌ی بارش رواناب نشان داد که رابطه‌ی معناداری بین بارش ایستگاه‌های حوضه و مقدار رواناب در زمان رخداد بارش وجود ندارد. به نظر می‌رسد عدم همزمانی وقوع بارش با رخداد رواناب، ناشی از ریزش‌های جامد است. در حالی که در رخداد‌های همزمان بارش- رواناب، ریزش‌های مایع بوده است. واکاوی همدید نشان داد، وجه تمایز بین سامانه‌های با بارش مایع و جامد، در نحوه‌ی تامین رطوبت آنهاست. به طوری که رویدادهای بارشی مایع، با استقرار سامانه‌ی واچرخندی بر روی دریای عرب همراه است که این سامانه هوای گرم و مرطوب دریای عرب را به داخل فرود عمیق مدیترانه هدایت نموده و هوای گرم و مرطوب، پس از عبور از دریای سرخ و خلیج فارس تقویت شده و بر محتوای رطوبتی آن افزوده شده و در نتیجه در اثر ناپایداری شدید ایجاد شده در جلوی فرود عمیق مدیترانه صعود نموده و رخداد بارش‌های سیل‌زا در زاگرس مرتفع، به ویژه حوضه‌ی بهشت‌آباد را به دنبال دارد.

کلمات کلیدی:

واکاوی آماری- همدیدی، بارش-رواناب، سیلاب های فرین، حوضه ی بهشت آباد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1592327>

